

De Open Kring

Wijkblad Protestantse gemeente Stadshagen

februari 2019

Meditatie Jantine

De balans opmaken

Wie op nieuwjaarsdag aan de slag gaat met goede voornemens, kan vaak aan het eind van januari alweer de balans opmaken: is het gelukt met de plannen? Is aan de eigen verwachtingen voldaan, of blijkt het volhouden van de goede voornemens toch moeilijker dan gedacht? Uit onderzoek blijkt dat twee weken na nieuwjaarsdag al zo'n 20% van de goede voornemens gesneuveld is. Vaak komt dit doordat mensen een radicale verandering doorvoeren, in plaats van langzamerhand dingen veranderen. Direct eisen van jezelf om drie keer per week te gaan sporten terwijl je daarvoor alleen op de bank lag, dat is natuurlijk geen doen. Beter is het om eerst eens te zeggen dat je elke week een keer een uur gaat wandelen, langzamerhand kun je dan de tijd of frequentie opvoeren.

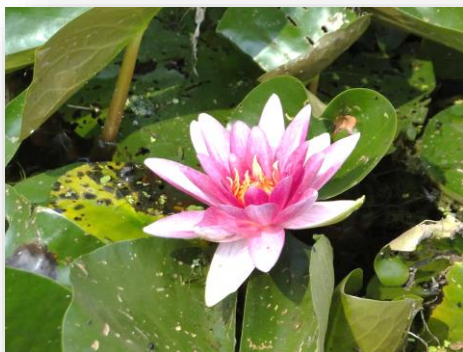
Toen ik begon met het werken bij de Open Kring, had ik ook allemaal goede voornemens: het aantrekken van meer jongeren, het organiseren van een keur aan activiteiten voor jongeren en jonge ouders, en het verbeteren van de samenwerking tussen jongerenwerkers in Zwolle en dan met name tussen de Open Kring en de Stinskerk. Terugkijkend op de afgelopen twee (met name de eerste anderhalf) jaar, zijn er wel een aantal dingen veranderd, maar niet zoveel als ik wel zou willen. Zo zijn er leuke avonden geweest over geloofsopvoeding (in samenwerking met de Stinskerk), hebben we twee keer een mooie dag gehad op het Stadshagenfestival, en was ook de kindercatechese afgelopen jaar erg leuk en goed bezocht. Helaas is het

met het aantrekken van jongeren en het organiseren van een aantal andere activiteiten minder vlot gelopen. Wel is er gelukkig meer contact tussen de jongerenwerkers in Zwolle en organiseerden we vorig jaar een toffe paasnachtwake.

Natuurlijk blijft er altijd genoeg te wensen over: meer actieve jongeren, weer meer ouders met (jonge) kinderen die zich betrokken voelen bij de kerk, en het blijven behouden van een bloeiende gemeente waar iedereen welkom is. Zoiets is en

blijft in deze tijd van kerkelijke terugloop een uitdaging, maar wel een leuke! De kerk moet denk ik langzaam met de tijd mee veranderen, wat betekent dat ook ons traditionele beeld van een kerk wellicht enigszins mee moet veranderen. Is het bijvoorbeeld noodzakelijk om de dienst op zondagochtend te houden, wat is er van belang op

het gebied van rituelen en liturgie, is de toevoeging van interactieve onderdelen positief, of juist iets wat te ver doorvoert. Op al deze vragen zal denk ik de komende jaren een antwoord komen, en hoogstwaarschijnlijk verschilt dit antwoord per kerk, per gemeente, en zelfs per persoon.

Nu de twee jaar bijna om zijn (eind februari stopt mijn contract bij de Open Kring), neem ik met een klein beetje pijn in mijn hart afscheid van jullie allemaal. Helaas heb ik de afgelopen vier maanden niet kunnen werken vanwege een pittige zwangerschap, en keer ik waarschijnlijk voor eind februari ook niet meer terug. Dit heeft mijn afscheid veel abrupter gemaakt dan ik zou willen, maar zodra ik weer op de been ben kom ik graag nog een keer langs in de Open Kring!

Hopelijk tot ziens en alle goeds gewenst,
Jantine

Mededelingen

Seniorengesprekskring

De data voor de seniorengesprekskring dit jaar zijn:

21 februari, 21 maart, 18 april

Met vriendelijke groet,
Willy de Wit

Yentl

De laatste keer in januari hebben we met elkaar besproken hoe we ons geloof beleven. Het was een inspirerende avond waarop we elkaar beter hebben leren kennen. Nieuwsgierig geworden en ook graag met onze groep willen kennis maken?

Dinsdag 12 februari komen we weer bij elkaar, Helga en Ariëtte leiden de avond. In de zondagsbrief van 10 februari vertellen ze waar de avond over gaat, wees welkom.

Verdere inlichtingen Anneke Lei, tel. 2309082 of 06-10809156

Klankbordgroep

De wijkkerkenraad heeft een klankbordgroep ingesteld voor onze wijkpredikant ds. Cor Baljeu, om hem waar nodig of gewenst te begeleiden. Deze klankbordgroep geeft onze predikant de mogelijkheid om in een vertrouwde en vertrouwelijke sfeer te praten over ervaringen en zaken waar hij als predikant van de Open Kring tegenaan loopt. Ook kan de klankbordgroep zelf punten inbrengen voor de gesprekken.

De klankbordgroep bestaat uit Arjen Verheij, Tanja Huisman en Wim Vliet. Heeft u vragen of opmerkingen? Spreek een van hen gerust aan.

Hartelijke groet,
Wim Vliet

Noteer in uw agenda!

Op **vrijdag 8 februari 2019** is professor Luigi Gioia in de Plantagekerk, Ter Pelkwijkstraat 17, om een lezing te geven over het onderwerp: 'God ervaren in gebed'.

Luigi Gioia is hoogleraar systematische theologie aan de Benedictijnse Universiteit Sant' Anselmo te Rome en gastdocent aan de Divinity Faculty van de Cambridge University.

De lezing begint **20.00** uur, wordt in het Engels gehouden en simultaan vertaald! De deur is vanaf **19.30** uur open!

Protestanten (her?)ontdekken de kracht van spiritualiteit.

Aanmelding: <https://plantagekerkzwolle.nl/agenda/lezing-luigi-gioia/>
Van harte en vooral warm aanbevolen!

Ds. Cor Baljeu Tel. 0529 467477

Voor alle jongeren vanaf ongeveer 12 jaar is er Jongerenkring op zondagochtend tijdens de kerkdienst. We drinken thee, kijken naar een Bijbeltekst of actueel onderwerp en gaan hier vervolgens mee aan de slag.

De data voor dit jaar zijn:

10 februari, 3 maart, 17 maart, 31 maart, 14 april, 12 mei en als laatste bijeenkomst 26 mei. We zien jullie graag in de keuken!

Kerkdienst 24 februari

Op zondag 24 februari wordt de kerkdienst wel heel bijzonder, want onze jongeren hebben de invulling van deze dienst bedacht en zullen samen met Ds. Cor Baljeu voor de uitvoering ervan zorgdragen. Hoe dat er uit gaat zien is nog een verrassing, wel kunnen we alvast het thema van deze dienst verklappen, namelijk 'toekomst'. Dat is mooi toch?

Daarom namens de jongeren van de jongerenkring een hartelijk welkom op zondag 24 februari, we zien u graag dan in de kerk.

De leiding van de Jongerenkring

Diaconaal project 2018

De acties voor het diaconaal project voor de Dolma Foundation zijn afgerond. Graag maken we bekend wat het eindbedrag is geworden: 2413,61 euro! Een bedrag om heel stil van te worden en heel dankbaar voor te zijn.

Hieronder kunt u een reactie en een dankwoord lezen van Anneke Hanegraaf, zus van één van de diakenen. Namens de diaconie: iedereen die op welke manier dan ook heeft geholpen om tot dit bedrag te komen: Hartelijk dank!

Namens de Dolma Foundation en in het bijzonder het Piers Helsen Rehabilitation Centrum wil ik iedereen bedanken die meegeholpen heeft aan de geldinzameling. Vanuit Nepal kreeg ik verheugende berichten. Er is behoefte aan nieuw materiaal voor de fysiotherapeutische activiteiten ten behoeve van de kinderen in het centrum. Ook blijft er structureel geld nodig voor de kinderen die ondergebracht zijn in het centrum.

De fancy fair op 3 november was een gezellige activiteit en ik had het genoeg daarbij aanwezig te zijn. Ontroerd was ik door de tekeningen van de kinderen. Wat zou Piers Helsen, die dit project ooit startte, maar helaas overleden is, dit alles mooi hebben gevonden. Hij geloofde in het kleine begin dat uitstraalt door de samenhangigheid en goede wil van de mensen.

Op de facebookpagina van de Dolma Foundation zijn een paar foto's geplaatst om de dankbaarheid te tonen voor de mensen in het verre Nederland die hun betrokkenheid bij dit project getoond hebben. Hartelijk dank allemaal.

Goud, wierook en mirre als een scan voor de gemeente

Zondag 6 januari, Driekoningen

Voor de kerkdeur stonden zes midwinterhoornblazers. Zij bliezen de periode Advent – Driekoningen af. Binnen stonden thee en koffie klaar: elkaar heil en zegen toewensend voor 2019. Na een half uur, een Morgengebed, geen eredienst. Dit betekent liederen en gebeden, geen

preek. We hoorden dat drie magiërs het Kind in de kribbe geschenken aanreikten: goud, wierook en mirre. Vanwaar deze geschenken? Wat is de gedachte hierachter en welke les valt hieruit te halen? Aan de hand van de eigenschappen van de geschenken werden de aanwezige gemeenteleden bevraagd.

Eigenschappen en de vragen die goud, wierook en mirre ons stellen

Goud

- De gele kleur is onderscheidend ten opzichte van andere meestal grijswitte edelmetalen. Dit edelmetaal is zacht en het reflecteert licht.
  - o *Wat is het onderscheidende van de Open Kring, waarin schuilt haar (zachte) kracht? Hoe reflecteert de Open Kring, of terwijl: wat ziet de buitenwereld?*

Wierook

- De wierook van cederhout verbetert het humeur, helpt met depressie en verdriet, versterkt motivatie. Die van eikenbast geeft zelfvertrouwen en innerlijke kracht.
  - o *Heeft u een ervaring van 'de eigenschappen van wierook' binnen de Open Kring? Zo ja, wilt u daar iets over schrijven?*

Mirre

- Verbetert de mond- en keelholtehuishouding, het reinigt. Jezus' woord heelt, reinigt, verbetert de wereld.
  - o *Wat, vindt u, behoeft verbetering binnen de Open Kring?*

Samenvatting van de reacties

De kracht van goud

De gemeente wordt ervaren als een open warme gemeente, iedereen is hier welkom. Het niet-dogmatische karakter wordt gewaardeerd. Een enkeling waarschuwt voor te veel vrijblijvendheid.

Het reflecterende van goud

De buitenwereld ziet weinig van de Open Kring.

De helende werking van wierook

De eredienst in haar geheel wordt als ‘helend’ ervaren. De muziek en liederen springen eruit. Maar ook de prediking, ervaring van gemeenschap en het omzien naar elkaar. Verder de liturgische elementen zoals de Paaskaars, de aandachtstafel, de ramen in de kerkzaal. Voor het werk van de kerkenraad werd waardering uitgesproken.

De zuiverende werking van mirre

Lastig samen te vatten, de antwoorden waren zeer divers. Een gebrek aan openheid naar buiten werd meerdere malen genoemd. De Open Kring is nauwelijks bekend in de wijk. Als daar over kerk wordt gesproken, bedoelt men de Fonteinkerk. Menigeen denkt dat dit komt door de architectuur, verdekt gebouwd. De kracht van het goud, wordt hier kritisch belicht: meer onderlinge betrokkenheid en vergeet de stille en teruggetrokken mens niet! Pleidooi voor meer ruimte voor jongeren in de liederenkeuze en maak meer gebruik van moderne digitale middelen. Let op communicatie! Verder suggesties voor alternatieve diensten (themadiensten, Top 2000 kerkdienst e.a.).

En de kinderen?

Zij lagen in de kerkzaal plat op de buik en schreven op drie grote vellen. Op ieder vel één woord: ‘goud, wierook en mirre’ stonden. Na uitleg door Maartje en Gerlinde gingen zij zelfstandig aan de slag. Het samenzijn met leeftijdgenoten wordt gewaardeerd. Dit komt ook naar voren bij de verbeteringen (mirre): een roep om meer kinderen in de kinder- en jongerenkring, respectievelijk de kerk! Tevens worden de (kinder)kerstvieringen gewaardeerd. Opvallend was dat op het vel van de mirre (verbeteringen) de meeste woorden stonden. Ook voerden zij een pleidooi voor activiteiten met leeftijdsgenoten.

Tot slot

Bovenstaande is een samenvatting. Het volledige document wordt besproken tijdens de kerkenraad van maandag 28 januari aanstaande.

Kerkbalans 2019

Als u dit leest is de actie Kerkbalans in volle gang. Zondagmorgen 20 januari hebben we de aftrap gegeven met een heerlijke traktatie bij de koffie, gemaakt door onze meesterbakker Lianne Molhoek.

Vanaf maandag zijn de enveloppen rondgebracht en misschien ook al weer opgehaald.

Ook op de sociale media zijn we actief geweest. Op de facebook pagina en de website van de Open Kring is een filmpje geplaatst, waarin o.a. onze wijkpredikant Cor Baljeu vertelt waarom hij Kerkbalans belangrijk vindt. Hij zegt o.a. dat vertrouwen en geborgenheid elementen zijn, die in de kerk zijn te vinden. Dit zijn waarden die in de maatschappij vaak ver te zoeken zijn. Daarom kan de kerk dienstbaar zijn aan de maatschappij door deze waarden uit te dragen. Lees het hele verhaal op de website en / of de facebook pagina.

En daarom willen wij de Open Kring open houden. Wij zijn er met elkaar verantwoordelijk voor, dat onze kerk blijft bestaan.

Lucinda Blauw, kerkrentmeester CvK

Fred Ridderbos, kerkrentmeester Open Kring.

Dit keer reik ik u een wel heel groot citaat aan. Ik heb de schrijver er van, prof dr. Klaas Spronk – die ik nog ken van de redactie van het inmiddels ter ziele gegane vakblad Theologisch Debat – laten weten dat ik zijn blog, verschenen in januari 2019 op de site van de Protestantse Theologische Universiteit, integraal zou overnemen, er van uitgaand dat hij daarmee instemt. U kunt de blog samen met andere bijdragen ook zelf vinden op het internet. (<https://www.pthu.nl/Bijbelblog/>). Mij sprak de grondgedachte van Spronk erg aan. Wie weet helpt het u ook in uw omgang met de Bijbel.

De Bijbel verouderd? Wie geïnspireerd wordt weet wel beter!

De Protestantse Kerk en het Nederlands Bijbelgenootschap maken zich zorgen over de Bijbel. Steeds minder mensen lezen de Bijbel. En wie nog wel in de Bijbel lezen, doen dat minder frequent en minder intensief. Zo vatten ze de huidige trend samen. Het boek wordt door velen ook anders beleefd. 'Ja, waarschijnlijk voegen we de Bijbel uiteindelijk bij meesterwerken als King Lear, de Ilias en de grote Russische romans', is de voorspelling van de filosoof Philip Kitcher. Dit is te lezen in de onlangs gepubliceerde essaybundel 'De Bijbel in Nederland', geschreven in opdracht van de PKN en het NKG. In aansluiting daarop wordt op 9 maart 2019 een symposium gewijd aan de bezinning op de kleiner wordende rol van de Bijbel en aan het zoeken naar wegen om de Bijbel weer meer centraal te stellen.

Wat doen we met het Oude Testament?

Bij die gelegenheid mag ik iets zeggen over het gebruik van het Oude Testament. Ik schreef er ook een bijdrage over in de bundel. Het is niet zo moeilijk om de problemen op te sommen die lezers kunnen hebben met dit deel van de Bijbel. De eerste (en misschien ook wel de beste) ketter van de christelijke kerk, Marcion, stelde al voor om het Oude Testament maar niet meer te erkennen als heilig en gezaghebbend boek. Na hem is dat door velen herhaald, zij het dat men zich daarbij meestal beperkte tot kritiek op achterhaalde wetten en moreel verwerpelijke verhalen.

Er zijn er natuurlijk ook die het voor het Oude Testament hebben opgenomen. Nederlandse theologen gingen daarin vaak voorop. Denk maar aan Kohlbrugge, Van Ruler en Miskotte.

Tegenwoordig ligt het Oude Testament vooral onder vuur bij mensen als Paul Cliteur, die een verband ziet tussen monotheïsme en geweld. Het Oude Testament wordt ook wel neergezet als 'bloedboek' door Dimitri Verhulst en door sommigen op één lijn gezet met Hitlers 'Mein Kampf'. Het leidt tot heftige debatten die vanwege niet (h)erkende of niet ter discussie gestelde vooronderstellingen doorgaans weinig opleveren.

Ik stel een andere benadering voor. Is het wel nodig dat we als Bijbelliefhebber steeds in de verdediging gaan? De door de redactie van de bundel aangehaalde Philip Kitcher zette mij aan het denken. In de bundel schrijf ik daarover het volgende.

Sterke verhalen

Is het eigenlijk wel zo slecht gesteld met het Oude Testament? Er blijkt ook veel belangstelling voor te zijn. Neem de succesvolle serie ‘De Bijbel voor ongelovigen’ door Guus Kuijer. Hij beperkt zich daarbij tot het Oude Testament omdat hij het Nieuwe Testament minder interessant vindt.

Het past in een bredere aandacht voor klassieke teksten. Zo heeft Stephen Fry veel succes met zijn nu ook in het Nederlands vertaalde boek ‘Mythos’ (2018), met daarin een hervertelling van de oude Griekse mythen. Fry is een fervent bestrijder van geïstitutionaliseerde godsdienst. Het filmpje uit 2015 waarin hij antwoord geeft op de vraag wat hij zou zeggen als hij oog in oog met God kwam te staan, werd een wereldhit en leverde hem ook een officiële aanklacht wegens blasfemie op.

Je zou je af kunnen vragen of het niet beter zou zijn wanneer mensen zoals hij onbevangen het Oude Testament zouden kunnen lezen. Volgens de filosoof Philip Kitcher zal de religie verdwijnen en zal de Bijbel uiteindelijk bij meesterwerken zoals die van Homerus, Shakespeare en Tolstoj worden gevoegd. Als dit zou gebeuren, dan zou dit voor het Oude Testament misschien helemaal niet zo slecht zijn. Het Oude Testament zou wel eens beter tot zijn recht kunnen komen zonder die inkadering in bestaande religies van jodendom, christendom en islam.

De lezing wordt nu bepaald door oeverloze discussies over historische betrouwbaarheid en theologische en ethische kwesties: over schepping of evolutie, de ark van Noach, de vis van Jona, de genocide in naam van God, het stenigen van overspeligen, de vertaling met ‘maagd’ of ‘jonge

vrouw' in Jesaja 7:14. Ik pleit ervoor om gewoon te accepteren dat de teksten van het Oude Testament gebaseerd zijn op een achterhaald wereldbeeld en op een achterhaald godsbeeld. Mijn wereld is niet plat en mijn god houdt zich niet bezig met het regelen van regen en het zenden van ziektes. Voor het lezen van het Oude Testament betekent dat niet alleen dat we kunnen ophouden met verdedigen dat de aarde in zes dagen is geschapen en ophouden met zoeken naar hout op de Ararat, maar ook dat we kunnen ophouden met het verdedigen van een god die een hele wereld laat verdrinken, volken laat uitmoorden en Baälpriesters laat afslachten.

Laat geloof en inspiratie beslissen!

Dat klinkt misschien verdacht Marcionitisch, maar je kunt ook zeggen dat het getuigt van een groot vertrouwen in de kracht van het Oude Testament. Het gaat echter in zekere zin ook verder dan Marcion, want wat ik hier voorstel betreft ook het Nieuwe Testament, dat niet los gezien kan en mag worden van het Oude Testament. Ik zou willen pleiten voor een sola scriptura los van de andere 'sola's' die van tevoren bepalen waarover het gaat. Laten het Oude en het Nieuwe Testament de strijd met teksten zoals het Gilgamesj-epos en de Ilias maar aangaan zonder dat bij voorbaat al beslist is welke tekst de beste is. Dan zullen we wel zien welke tekst zo geïnspireerd is dat hij nog steeds mensen kan inspireren.

Begrijp me goed: dit is geen oproep om het geloof in God op te geven. Waar ik voor pleit is om het geloof in God niet meer direct te verbinden met de Bijbel. Dat is goed voor het geloof en het doet uiteindelijk ook meer recht aan de Bijbel.

Je geloof in God krijg je mee van de mensen om je heen, van je ouders en van je geloofsgemeenschap. Het is een gedeeld optimisme over de liefde die overwint en recht dat zegeviert. Het komt voort uit een traditie waarvan ook de Bijbel deel uitmaakt. Als je het echter wilt teruglezen in of wilt bewijzen vanuit de Bijbel, dan kom je in de

problemen. Beter dan dit krampachtig weg te redeneren is het om gewoon te erkennen dat dit nu eenmaal zo is.

Daarmee wordt de Bijbel niet waardeloos. Integendeel, je leest erin hoe het geloof vroeger gewerkt heeft bij mensen en hoe het bij een geheel ander wereldbeeld en een zich ontwikkelend Godsbeeld mensen heeft geïnspireerd kritisch en optimistisch gelovig naar zichzelf en de geschiedenis te kijken. Mijn ervaring van tientallen jaren intensief Bijbellezen is dat het de moeite loont om je te blijven verdiepen in deze oude teksten. Zonder die Bijbel zou ik mijn geloof allang hebben verloren.

Aldus prof. dr. Klaas Spronk

Ad Geerling

PERSBERICHT:

Cursus icoonschilderen.

In het voorjaar van 2019 is het weer mogelijk om in Ommen een weekcursus icoonschilderen te volgen. Onder leiding van Frea Zigterman en Ineke Brink uit Tolbert wordt de cursus overdag van 18 t/m 22 maart in één van de zalen van 'De Kern' aan de Bouwstraat gegeven. Tijdens de cursus wordt er ook informatie gegeven over de achtergronden bij iconen.

Er is nog plaats in de groep, beginners zijn ook hartelijk welkom. Alle informatie vindt u op de website van het iconenatelier of u kunt bellen: 0594-516430 / 0594-512796.

Vanaf nu, doch uiterlijk 25 februari 2019, kunt u zich aanmelden per mail bij info@iconenachaia.nl of via het contactformulier op de website www.iconenachaia.nl

**Geef
voor
je kerk**

Actie
Kerkebalans
2019

Kopij voor het volgende nummer van
het wijkblad van de Open Kring
uiterlijk

vrijdag 15 februari 2019
aanleveren per e-mail bij de
redactie: redactie@openkring.nl.

Voor het laatste actuele nieuws kijk
op <http://www.Openkring.nl>.

Kerkgebouw open kring

Hofstedestraat 1, Zwolle
Info@openkring.nl
www.openkring.nl

Reservering kerkezal

kerkentmeesters@openkring.nl

Predikant

Ds. Cor Baljeu tel: 0529 467477
ds.cor.baljeu@openkring.nl

Kerkelijk werker

Jantine Huisman tel: 0644856602
Geke Cleveringa tel: 0657993266

Scriba wijkkerkenraad

Miranda Landsman, tel: 420 18 76
Drapenierlaan 24, Zwolle
Scriba@openkring.nl

Wijkadministrateur

Harry Askes, tel: 850 96 70
Bronstraat 4, Zwolle
Wijkadministratie@openkring.nl

Penningmeester wijkkas

Eric Landsman, tel: 420 18 76
Drapenierlaan 24, Zwolle
IBAN: NL02 RABO 0377376191
Penningmeester@openkring.nl

Kopij zondagsbrief

Vòòr woensdag 18.00 uur:
Lucinda Blaauw, tel: 06 20 033 744
Goudplevierstraat 123, Zwolle
Zondagsbrief@openkring.nl

Diaconie

Secr.: Wim Vlieg tel: 0649964719
Hofstedestraat 1, Zwolle
Diaconie@openkring.nl

Redactie

Redactie@openkring.nl

Wijkblad digitaal?

kerkblad@openkring.nl

Lezing over Rembrandt en het Jodendom in Synagoge van Zwolle

Op woensdag 30 januari 2019 geeft drs. Marie Christine Walraven in de Synagoge van Zwolle een lezing over het onderwerp “Rembrandt en het Jodendom”. De lezing die om 19.30 uur begint, wordt georganiseerd door de afdeling Zwolle/Overijssel van het Genootschap Nederland-Israël. De Synagoge is gelegen aan de Samuel Hirschstraat 8. Niet-leden betalen een toegang van € 7,50.

Rembrandt en het Jodendom

In voorgaande eeuwen is de romantische voorstelling van zaken ontstaan dat Rembrandt een speciale band met Joden had. Hij zou bevriend zijn geweest met de filosoof Spinoza en met rabbijn Menasse ben Israël. In zijn schilderijen zag men soms sporen van Joodse mystiek (kabbala) en andere verwijzingen naar het Jodendom. De mensen uit Rembrandts dagelijkse omgeving, de Amsterdamse Jodenbuurt, zouden zijn inspiratiebron zijn geweest voor veel tekeningen en portretten. Maar klopt dit beeld wel? In het verleden hadden tientallen van zijn schilderijen Joodse titels zoals bijvoorbeeld ‘Het Joodse Bruidje’. Gaat het hier wel om een Joods liefdespaar? In de lezing wordt deze voorstelling van zaken ontrafeld en gaat mevrouw Walraven op zoek naar de ware ‘Joodse’ Rembrandt. Drs. Marie Christine Walraven studeerde kunstgeschiedenis in Leiden en is momenteel docent bij Kunst&Co-Uden. Zij houdt regelmatig lezingen over kunsthistorische onderwerpen.

februari		maart	
1	17.00 u, Eetgroep 2	1	17.00 u, Eetgroep 2
2		2	
3	09.30 u , ds. M. van Beusichem	3	09.30 u , ds. E. Jonker
4	18.30 - 19.45 u, verkoop collectepeningen inleveren kerkbalans	4	18.30 - 19.45 u, verkoop collectepeningen 20.00 u, Wijkkerkenraad
5		5	
6	19.30 u, Open Kring koor	6	19.30 u, Open Kring koor
7	19.00-20.30 u, Schoonmaakgroep	7	19.00-20.30 u, Schoonmaakgroep
8		8	
9		9	
10	09.30 u , mw. J. van der Zee Jongerenkring	10	09.30 u , ds. M. van Beusichem
11	20.00 u, Moderamen	11	
12	20.00 -22.00 u, Yentl	12	20.00 -22.00 u, Yentl
13	19.30 u, Open Kring koor	13	19.30 u, Open Kring koor
14		14	
15	17.00 u, Eetgroep 1	15	17.00 u, Eetgroep 1
16		16	
17	09.30 u , ds. C. Baljeu	17	09.30 u , dhr. G. Schutte
18		18	20.00 u, Moderamen
19		19	
20	19.30 u, Open Kring koor	20	19.30 u, Open Kring koor
21	09.30-11.30 u Senioren 20.00 u, kerkrentmeesters	21	09.30-11.30 u Senioren
22	9.00-11.00 u, Schoonmaakgroep	22	9.00-11.00 u, Schoonmaakgroep
23		23	
24	09.30 u , ds. C. Baljeu	24	09.30 u , ds. A. Pietersma
25		25	
26		26	
27	19.30 u, Open Kring koor	27	19.30 u, Open Kring koor
28		28	
		29	
		30	
		31	09.30 u , ds. C. Baljeu